

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/393/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3211205043
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3211205043.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej, JUDr. Viery Škultétyovej, v právnej veci navrhovateľa: G. E. K., s.r.o., IČO: 35 724 803, S. X, C., zastúpený: R. E., s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom S. X, C., proti odporcovi: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: X. S. S. K., IČO: 42247268, so sídlom K. XX, E., zastúpený JUDr. F. Z., advokátom so sídlom v E., K. C. X, o zaplatenie 3526,85 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, zo dňa 04. apríla 2014, č.k. 5C/67/2012-182 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi sa na strane odporcu sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal, zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 416,25 eur predstavujúce trovy právneho zastúpenia, k rukám advokáta vedľajšieho účastníka do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 153 ods. 1 O.s.p., § 3 ods. 1, § 39 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovanie, z ktorého mal za preukázané, že predchodca navrhovateľa N. W. C., a. s. uzatvorila s odporcom zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru dňa 10.06.2004. Na základe tejto zmluvy poskytla odporcovi úver vo výške 130.000,- Sk. Odporca neplnil splátky úveru riadne a včas. Listom zo dňa 05.03.2007 N., a.s. oznámila v súlade so zmluvou o poskytnutí spotrebného úveru predčasné splatenie úveru a príslušenstva v celkovej výške 114509,63 Sk, ktorý žiadala zaplatiť v lehote do 26.03.2007. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12.04.2007 postúpil veriteľ svoju pohľadávku z uvedenej zmluvy voči odporcovi navrhovateľovi. Dňa 17.03.2009 navrhovateľ a odporca uzatvorili Dohodu o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní záväzku. Zástupca vedľajšieho účastníka vzniesol námietku premlčania pohľadávky. Zástupca navrhovateľa s tým nesúhlasil, nakoľko odporca podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 17.03.2009. Súd prvého stupňa konštatoval, že právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) aj napriek tomu, že navrhovateľ uviedol v návrhu, že zmluva obsahuje všetky znaky a náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na obranu vedľajšieho účastníka na strane odporcu súd podrobil vec z hľadiska súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, má svoj obsah a nie je možné ho prehliadať ani v rovine súkromného práva. Úver poskytla odporcovi právnická osoba v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a úver bol poskytnutý

odporcovi ako fyzickej osobe. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu v zmysle uzatvorenej Dohody o uzatvorení splátkového kalendára a uznání závazku. V konaní bolo preukázané, že dňa 17.03.2009 navrhovateľ a odporca uzatvorili Dohodu o uzatvorení splátkového kalendára a uznání závazku. Táto dohoda je formulárovou, resp. typovou zmluvou vyhotovenou navrhovateľom a súd ju považoval za spotrebiteľskú zmluvu. Súd túto považoval za neplatnú v celom rozsahu z dôvodu, že je neurčitá a obsahuje neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Takouto podmienkou je uznanie závazku čo do dôvodu a výšky, s čím je spojený právny následok v podobe premlčacej doby desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo (§ 110 ods. 1). Okrem toho ustanovenie o tom, že dlžník má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch je zakomponované v článku o forme splatenia. Takáto praktika navrhovateľa je nekalá a uznanie dlhu a prehlásenie o vedomosti dlžníka o premlčaní nemá pre dlžníka žiaden prínos a je jednoznačne ekonomicky a právne významnou iba pre navrhovateľa ako veriteľa. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že dohoda bola podpísaná v bydlisku odporcu, a že si ju mal možnosť prečítať a oboznámiť sa s ňou. Pre väčšinu spotrebiteľov sú právne účinky uznania dlhu neznáme a taktiež presne nepoznajú právne účinky premlčania. Okrem toho je uvedené súdu známe aj z jeho činnosti, keď drvivá väčšina spotrebiteľov v prípade premlčaných dlhov námietku premlčania nevznesie. Okrem toho už zo samotnej dohody je zrejmé, že navrhovateľovi nešlo o poskytnutie výhody odporcovi v podobe dlhšej splatnosti, zníženia splátok, prípadne inak, pretože zmluva je v časti výšky dlhu, jeho príslušenstva a splatnosti neurčitá a aj z tohto dôvodu ako neurčitý a nezrozumiteľný právny úkon neplatná. Príslušenstvo pohľadávky je uvedené jednou sumou neurčito. Navrhovateľovi tak zjavne nešlo o uzatvorenie dohody o splátkach, ale o uznanie dlhu s následkom novej premlčacej 10 ročnej doby. Takýto postup navrhovateľa je nekalý, zjavne poškodzujúci spotrebiteľa a takáto zmluva je neplatná pre jej rozpor so zákonom, ako aj dobrými mravmi. V danom prípade pri uzatváraní tejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, pretože obidva tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznání závazku ako nekalá obchodná praktika neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčacej doby. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 26.03.2007 a táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Navrhovateľ podal žalobu na súd až dňa 23.11.2011, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Pokiaľ ide o oprávnenie vedľajšieho účastníka vzniesť námietku premlčania, tak súd prvého stupňa zastával názor, že je oprávnený takúto námietku vzniesť a takáto námietka má tie isté účinky ako námietka účastníka - dlžníka. Vedľajší účastník vystupuje v konaní na podporu hlavného účastníka a v prospech tohto vykonáva úkony, a to aj vznesením námietky premlčania, prípadne iných námietok vyplývajúcich z hmotného práva. V opačnom prípade by bol popretý význam vedľajšieho účastníctva v konaní a argument o nemožnosti namietať uplatnené právo z dôvodov majúcich základ v hmotnom práve by viedol k absurdnosti, keď vedľajší účastník by mohol namietať iba procesné nedostatky. S výnimkou dispozície s konaním a s jeho predmetom je vedľajší účastník v zásade oprávnený ku všetkým úkonom, ku ktorým je oprávnený účastník, na podporu ktorého vedľajší účastník vystupuje. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. keď úspešnému odporcovi náhradu trov nepriznal, nakoľko si náhradu neuplatnil a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania, ktoré špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, nedostatočne zistený skutkový stav. Poukazoval na to, že dňa 17.03.2009 odporca podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání závazku prostredníctvom, ktorej odporca uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o bežnom účte reg.č. 037/04/40102 uzavretej so N. W. C. a.s. vo výške 3.061,16 eur s prísl. čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Zastával názor, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Dôvodil, že odporca zároveň potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch

s tým spojených. Poukázal na čl. 3 bod 3.1 Dohody, v ktorej odporca potvrdil svoju vedomosť o premlčaní dlhu tzn., že v danom prípade nastali účinky ust. § 558 Občianskeho zákonníka, a to, že záväzok uznaný odporcom, čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Úprava obsiahnutá v ust. § 588 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Vyslovil názor, že prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a neprimeranej ochrany spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa, za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Vyslovil názor, že odporca si bol vedomý svojho záväzku, avšak ten uhradený nebol, konanie odporcu nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Vyslovil názor, že odporca potom čo sa oboznámil s obsahom Dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Uviedol, že takáto forma dohody medzi veriteľom a dlžníkom nie je ničím neobvyklým a už vôbec nie je možné hodnotiť ju ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Mal za to, že z vykonaného dokazovania nie je vôbec zrejmé ako dospel súd k záveru, že dohoda o splátkach medzi veriteľom a dlžníkom v čase, keď pohľadávka veriteľa nebola premlčaná, je nekalá obchodná praktika. Takýmto postupom súdu budú veritelia nútení neposkytovať dlžníkom možnosť splácania dlhu v splátkach, ale okamžite pohľadávky uplatniť na súde. Zároveň vyslovil nesúhlas s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Mal za to, že vedľajší účastník - T. na X. K. - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie na ochranu spotrebiteľa má pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Uviedol, že podľa dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. cieľom novelizácie O.s.p. bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne, aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Poukázal na to, že združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. V súdnej veci nemožno považovať odmenu za úkony právnej služby, poskytnuté právnym zástupcom vedľajšieho účastníka na strane odporcu, za účelne vynaložené. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie, alebo vec zruší a vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca a vedľajší účastník na strane odporcu sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vo veci samej, ako aj vo výroku o trovách prvostupňového konania vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky sú totožné s námietkami, ktoré uplatnil navrhovateľ pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu je dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika neplatná, nárok navrhovateľa je premlčaný, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania.

Nekalou obchodnou praktikou je vždy konanie dodávateľa majúce vplyv na ekonomické správanie a rozhodovanie spotrebiteľa a implikujúce rozpor s požiadavkou odbornej starostlivosti (a dobrými mravmi). Pri posudzovaní otázky platnosti právneho úkonu v súvislosti v jeho existenčnom súvisi s použitím nekalých obchodných praktík a neprijateľných zmluvných podmienok možno postupovať podľa všeobecných ustanovení o právnych úkonoch a v tomto kontexte dospieť k záveru, že neplatný bude právny úkon aj vtedy, ak uzavretie spotrebiteľskej zmluvy bolo dosiahnuté použitím nekalej obchodnej praktiky, ktorá mala dosah na vôľu spotrebiteľa zmluvu uzavrieť, a to bez ohľadu na to, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. V posudzovanej veci bolo nepochybne dokazovaním, vykonaným pred prvostupňovým súdom, preukázané, že uznávacie prehlásenie odporcu a vyhlásenie o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch bolo navrhovateľom vynútené okolnosťami, za ktorých bola dohoda uzavretá.

Pokiaľ ide o dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky sa už ustálila v názore, že ide o formulárový (navrhovateľom vopred pripravený) dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok odporcovi vo forme povolenia splátok dlhu, ktorého skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a pristúpenie k záväzku, a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z textu Dohody je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa (sú v ňom vopred predformulované jeho údaje) vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (údaje o dlžníkoch a jednotlivých záväzkoch sú následne dopisované do formulára rukou). Uznanie záväzku je tak cieľ sledovaný navrhovateľom a nie žalovaným spotrebiteľom, keďže ide o predformulované tlačivo a dlžník pri uzatváraní takejto dohody nemôže jeho obsah ovplyvniť.

Pokiaľ ide o argument navrhovateľa v podanom odvolaní ohľadne účinkov uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka a účinkoch uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s týmito právnymi názormi sa odvolací súd stotožňuje, nemajú však za následok nesprávne právne posúdenie žalobného nároku. V zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka uznaný môže byť aj dlh premlčaný. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny (napríklad, že nepoznal ustanovenia o premlčaní), nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátenú domnienku. Dlžník sa tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval. Nemôže sa však brániť námietkou premlčania. Od účinkov uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka treba odlišovať účinky takéhoto uznania na beh premlčacej doby. Písomné uznanie dlhu čo do dôvodu i výšky má podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka za následok, že plynutie pôvodnej premlčacej doby sa preruší a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba (A. K. a kolektív, Občiansky zákonník.komentár a súvisiace predpisy. V. vydanie Eurounion, 2005, 509 s.)

Odvolanie navrhovateľa smerovalo aj proti výroku o trovách prvostupňového konania. Okresný súd o trovách rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 416,25 Eur.

V danej veci súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, preto súd správne na rozhodnutie o trovách konania aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. K odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšieho účastníka, odvolací súd uvádza, že súd dôvodne vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, priznal náhradu trov konania. Odporca mal v konaní plný úspech, a pokiaľ ide o vedľajšieho účastníka na strane odporcu, jednalo sa o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), a preto vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danom konaní považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka a toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si tieto neuplatnili a z obsahu spisu im ani žiadne trovy nevyplývajú.

Rozhodnutie senátom bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.